

Sygn. akt II Ca 1010/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

Przewodniczący: SSO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2014 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Kancelaria (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.

przeciwko A. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 12 czerwca 2014r., sygn. akt I C 420/14

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 12 czerwca 2014 roku Sąd Rejonowy w Świnoujściu po rozpoznaniu sprawy z powództwa Kancelarii (...) S.A. w K. przeciwko A. K. o zapłatę - oddalił powództwo.

W uzasadnieniu wskazał, iż powódka Kancelaria (...) S.A. w K. wystąpiła przeciwko pozwanej A. K. z powództwem o zasądzenie kwoty 513 zł z odsetkami umownymi od dnia 18 września 2013 roku do dnia zapłaty w wysokości 13 % w stosunku rocznym. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu w postaci opłaty sądowej od pozwu w kwocie 30 zł i kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że w dniu 27 stycznia 2014 roku Spółka (...) Sp. z o.o. w P. przelała na rzecz powódki wierzycelność przysługującą jej od pozwanej. O dokonanej cesji pozwana została poinformowana pismem z dnia 27 stycznia 2014 roku. W dniu 15 maja 2013 roku cedent zawarł z pozwaną umowę pożyczki na kwotę 500 zł wraz z oprocentowaniem w wysokości odsetek maksymalnych w skali roku za okres od podpisania umowy do dnia umówionego terminu zwrotu pożyczki. Strony umowy zgodnie ustaliły, że całkowity koszt pożyczki wynosić będzie 833 zł, w tym kwota oprocentowania wynosić będzie 19,54 zł. W skład w/w kwoty wchodziły: kwota udzielonej pożyczki, opłata z obsługę pożyczki w domu pozwanej, koszt ubezpieczenia, opłata przygotowawcza oraz łączna kwota oprocentowania za okres od podpisania umowy do dnia umówionego terminu zwrotu pożyczki. Pozwana potwierdziła fakt udzielenia jej wyczerpujących informacji na temat warunków i wszystkich kosztów udzielenia pożyczki. Cedent niezwłocznie wydał pozwanej kwotę z umowy pożyczki, której otrzymania pozwana skwitowała w potwierdzeniu otrzymaniu gotówki w dniu zawarcia umowy pożyczki. Do dnia złożenia pozwu pozwana nie uregulowała należności z przedmiotowej umowy pożyczki, w związku z czym cedent wezwał pozwaną do dobrowolnego spełnienia świadczenia z tytułu umowy pożyczki. Pozwana spełniła częściowo świadczenie z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki, wpłacając do cedenta kwotę 350 zł. Pozwana osobiście podpisała umowę - zobowiązanie do zwrotu przedmiotu pożyczki, co skutkuje przyjęciem, iż przedmiotowa umowa stanowi zaakceptowanie przez dłużnika zobowiązania w zakresie wskazanym w umowie pożyczki. Powódka wezwała pozwaną do dobrowolnego spełnienia świadczenia pieniężnego pismem z dnia 27 stycznia 2014 roku. Powódka dochodzi również od pozwanej odsetek ustawowych za zwłokę

pozwanej na zasadzie wyrażonej w art. 481 kc, żądając ich zapłaty od dnia wymagalności zobowiązania pozwanej, tj. od dnia następnego po dniu umówionego terminu spłaty pożyczki.

Pozwana nie wniosła odpowiedzi na pozew. Nie stawiała się również na rozprawie wyznaczonej w sprawie.

Sąd I instancji wywiezione powództwa, oparte o treść art. 509 § 1 kc i art. 720 § 1 kc uznał za nieuzasadnione.

Wskazał jednocześnie, iż w sprawie zaistniały przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Pomimo wydania jednak wyroku zaocznego Sąd oddalił powództwo albowiem w jego ocenie twierdzenia powódki zawarte w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości. Powódka nie przedłożyła bowiem do chwili zamknięcia rozprawy w sprawie żadnego materiału dowodowego, który mógłby dać podstawę do weryfikacji twierdzeń zawartych w pozwie. Sąd Rejonowy zauważył, że to na powódce, stosownie do treści art. 6 kc, spoczywał ciężar przeprowadzenia dowodu w tym zakresie. Powódka wniosła pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, a następnie Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu sądowi. Pozew został przez powódkę wniesiony w dniu 17 lutego 2014 roku. W związku z tym w sprawie zastosowanie znajdował art. 505³⁷ § 1 kpc, w jego brzmieniu obowiązującym od dnia 7 lipca 2013 roku. Zgodnie z tym przepisem po przekazaniu sprawy w przypadkach wskazanych w art. 505³³ § 1, art. 505³⁴ § 1 oraz art. 505³⁶ § 1 przewodniczący wzywa powoda do wykazania umocowania zgodnie z art. 68 zdanie pierwsze oraz dołączenia pełnomocnictwa zgodnie z art. 89 § 1 zdanie pierwsze i drugie, a po przekazaniu sprawy na podstawie art. 505³³ § 1 oraz art. 505³⁴ § 1 dodatkowo do uiszczenia opłaty uzupełniającej od pozwu - w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania pod rygorem umorzenia postępowania. W razie nieusunięcia powyższych braków pozwu sąd umarza postępowanie. Sąd Rejonowy pokreślił, iż w aktualnym stanie prawnym brak jest podstawy prawnej do zobowiązania powoda do złożenia dowodów powołanych w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Stosownie do treści art. 505³² § 1 kpc w pozwie powód powinien wskazać dowody na poparcie swoich twierdzeń. Dowodów nie dołącza się do pozwu. W tej sytuacji Sąd I instancji uznał, że to w wyłącznej w gestii powódki leżało przedłożenie dowodów potwierdzających zasadność dochodzonego w sprawie roszczenia. Podkreślił, że powódka jest podmiotem gospodarczym, reprezentowanym w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika dlatego powinna mieć świadomość, że Sąd nie zobowiąże ją do złożenia dokumentów powołanych w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła powódka i zaskarżając wyrok w całości i orzeczeniu zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 339 § 2 kpc poprzez niezasadne oddalenie powództwa wyrokiem zaocznym w całości w sytuacji gdy zasadność powództwa nie budzi jakichkolwiek wątpliwości, wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przewidzianych za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej Instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnienie apelacji podniesiono, iż Sąd Rejonowy w Świnoujściu gołosłownie stwierdził, iż zawarte w pozwie twierdzenia powoda budzą wątpliwości, nie wskazując jednakże w żaden sposób na czym te miałyby polegać. Takie wątpliwości nie mogą być w szczególności wynikiem braku przedłożenia dokumentów wskazanych w pozwie. Apelujący podkreślał, iż w przypadku wydania wyroku zaocznego, obowiązkiem Sądu jest bowiem uznanie twierdzeń zawartych za prawdziwe. W ocenie apelującej twierdzenia Powoda zawarte w pozwie nie budzą jakichkolwiek wątpliwości, tak więc w przypadku wydania wyroku zaocznego, powództwo powinno być w całości uwzględnione.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona i jako taka podlegała oddaleniu.

Strona powodowa w pozwie podnosiła, iż na skutek dokonania przelewu wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki stała się wierzycielem pozwanej. Dodała, iż pozwana spełniła częściowo świadczenie z tytułu przedmiotowej pożyczki, wpłacając do cedenta kwotę 350 zł.

Powyższe twierdzenia – w związku z brakiem reakcji pozwanej na treść doręzonego pozwu i wezwania na rozprawę - zdaniem strony apelującej były wystarczające do wydania wyroku zaocznego uwzględniającego jej powództwo.

Z takim stanowiskiem, w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie sposób się zgodzić.

Zgodnie z art. 339 § 2 kpc, którego naruszenie stanowiło zarzut apelacji jeżeli pozwany nie stawi się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W niniejszej sprawie podnieść należy, iż powódka jest profesjonalistą, trudni się działalnością prawniczą i doradztwem w tym zakresie, zatem należy od niej oczekiwać należytej staranności w prowadzeniu własnych spraw. Wątpliwości co zasadności twierdzeń pozwu zostały w niniejszej sprawie już formalnie stwierdzone postanowieniem z dnia 26 lutego 2014 roku, sygn. akt VI Nc –e 214457/14, którym stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazano sprawę Sądowi Rejonowemu w Świnoujściu. W uzasadnieniu tego orzeczenia podniesiono wprost, iż budzi wątpliwości wysokość dochodzonego roszczenia. Orzeczenie to nie wywołało jednak żadnej reakcji po stronie powodowej, mimo że strona reprezentowana była przez zawodowego pełnomocnika, dysponowała stosownymi dokumentami, które dołączono dopiero do apelacji. Nie sposób, zatem twierdzić, że twierdzenia pozwu nie budzą uzasadnionych wątpliwości i winny być automatycznie przyjęte przez Sąd za prawdziwe.

W tych okolicznościach brak jakiegokolwiek aktywności procesowej pozwanego nie zwalniał z udźwignięcia ciężaru dowodu, wskazanego w art. 6 kc. W obowiązującym systemie prawnym obowiązek zaoferowania dowodów na podnoszone okoliczności ciąży na stronach, zgodnie z treścią art. 232 kpc, a aktywność dowodowa sądu ma jedynie charakter uzupełniający. Rolą sądu nie jest zatem przeprowadzenie z urzędu i poszukiwanie dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

W przedmiotowym postępowaniu z uwagi na podstawę dochodzonego roszczenia oraz art. 6 kc to na powódce spoczywał ciężar wykazania roszczenia. Obowiązkowi temu nie sprostała słusznie ponosząc konsekwencję w postaci oddalenia powództwa. Wbrew zarzutom apelacji rację należy przyznać Sądowi Rejonowemu, iż w sprawie brak było możliwości wydania wyroku zaocznego uwzględniającego powództwo. Strona powodowa, co ponownie należy zaakcentować nie przedłożyła żadnego dokumentu potwierdzającego w ogóle fakt zawarcia umowy, częściowej jej sprawy czy też umowy przelewu wierzytelności. W tych okolicznościach jej twierdzenia jawią się jako gołosłowne, zaś materiał dowodowy nie pozwalał na wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z żądaniem pozwu. Podkreślić należy, że nawet w przypadku, gdy strona przeciwna nie wdała się w spór (brak odpowiedzi na pozew, niestawiennictwo na rozprawę) to uwzględnienie powództwa możliwe jest tylko gdy okoliczności wskazane w pozwie nie budzą wątpliwości. Z uwagi na brak inicjatywy dowodowej powódki w tym zakresie przesłanka ta nie została spełniona.

Dodania wymaga, iż ciężar dowodu (art. 6 kc) pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów. Instytucja ta spełnia dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady kontrydiktoryjności. Po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodniła faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Ciężar dowodu wiąże się z obowiązkiem twierdzenia (ciężarem twierdzenia) i obowiązkiem dowodzenia tych wszystkich okoliczności, które mogą być stosownie do art. 227 kpc przedmiotem dowodu. Ciężar dowodu charakteryzują dwa aspekty: podmiotowy (kto, która strona w postępowaniu ma przeprowadzić dowód) i przedmiotowy (co należy udowodnić dla poparcia powołanych w procesie faktów). Istotne jest również i to, że inicjatywa dowodowa ograniczona jest w zależności od stadium postępowania w jakim się znajduje, albowiem zgodnie z art. 381 kpc Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy przedłożenie przez powódkę dowodów potwierdzających jej twierdzenia dopiero wraz z apelacją okazuje się, w świetle art. 381 kpc, spóźnione. Zdaniem Sądu Okręgowego powódka bez

problemu mogła dowody z dokumentów załączonych do apelacji powołać w trakcie postępowania przed Sądem pierwszej instancji.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 kpc, orzeczono jak w sentencji wyroku.